

Meer- en hoogbegaafdheid op PCBS De Rank

Een samenvatting van het beleidsplan

In het kader van Passend Onderwijs probeert De Rank zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de extra ondersteuning die een deel van de leerlingen nodig heeft. Maar ook voor de relatief kleine groep meer- en hoogbegaafde leerlingen wil De Rank een passend onderwijsaanbod bieden, waarbij de kinderen worden uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen.

• Gedifferentieerde groepsplannen

Er wordt op De Rank gewerkt met gedifferentieerde groepsplannen voor de vakken rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spelling. Ook worden de taallessen gedifferentieerd aangeboden. In elk groepsplan zijn drie arrangementen uitgewerkt die variëren in moeilijkheidsgraad, materiaalkeuze en hoeveelheid werk. Naast het basisarrangement is er het intensieve arrangement voor de leerlingen die verlengde en soms extra instructie nodig hebben, en het verdiepte arrangement voor leerlingen die structureel boven het gemiddelde presteren.

Er blijft een kleine groep leerlingen over die meer uitdaging nodig heeft dan het verdiepte arrangement te bieden heeft. Voor deze meer- en hoogbegaafde leerlingen wordt op De Rank sinds januari 2014, naast een gecompact basisaanbod, verrijking aangeboden m.b.v. de methode Levelwerk.

• Beleid meer- en hoogbegaafdheid

T.b.v. de meer- en hoogbegaafde leerlingen is vorig schooljaar een beleidsplan opgesteld waarin o.a. de volgende onderwerpen staan beschreven:

- De visie van De Rank op onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen
- Doelgroep en doelgroepcriteria
- Signaleren en diagnosticeren
- Onderwijsaanpassingen
- Materialen en methodes (o.a. Levelwerk)
- Werkwijze in de klas
- Organisatie en communicatie
- Bijzondere leerlingzorg (o.a. onderpresteren)
- Bovenschoolse plusgroep (in ontwikkeling)

Op een aantal van deze onderwerpen volgt nu een korte toelichting.

• Doelgroep

Ons beleid is niet alleen opgezet voor hoogbegaafde leerlingen. Van het totaal aantal leerlingen dat de school telt is theoretisch slechts 2,5 % hoogbegaafd, wat neerkomt op slechts 4-5 leerlingen. Op De Rank kiezen we ervoor om naast hoogbegaafde leerlingen ook meerbegaafde leerlingen verrijkend onderwijs te bieden. Een grotere groep kinderen profiteert op deze manier van het aanbod. De mogelijkheid om kinderen samen te laten werken met ontwikkelingsgelijken wordt hierdoor ook vergroot.

• Signaleren en diagnosticeren

Omdat slechts enkele leerlingen gediagnosticeerd zullen zijn d.m.v. intelligentieonderzoek (IQ-bepaling) hebben we andere middelen nodig om deze doelgroep te signaleren:

- We gebruiken het signalerings- en diagnoseprotocol SiDi-3 voor groep 1 t/m 8.

Jaarlijks vullen de leerkrachten SiDi-vragenlijsten in over alle leerlingen in hun groep. Het protocol bevat hulpmiddelen om de ontwikkelingsvoorsprong bij kleuters en de mate van mogelijke (hoog)begaafdheid bij oudere leerlingen in kaart te brengen.

- Resultaten uit ons leerlingvolgsysteem (tweejaarlijkse Cito-toetsen)
- Methodegebonden toetsresultaten
- Leerkrachtobservaties
- Input van ouders en eventuele externe deskundigen

Bij kleuters spreken we nog niet van hoogbegaafdheid maar wordt de term ontwikkelingsvoorsprong gebruikt. Omdat kleuters zich sprongsgewijs ontwikkelen kan een voorsprong immers tijdelijk zijn. Toetsresultaten spelen bij deze leeftijdscategorie nog niet een (grote) rol en de observaties van de leerkracht zijn dus van extra belang.

• **Harde criteria**

M.b.v. 'harde' criteria kunnen we discussies, over of een leerling wel of niet in aanmerking komt voor Levelwerk, voorkomen. Echter, sommige criteria zijn niet altijd bekend (IQ-meting) en niet álle criteria kunnen hard genoeg geformuleerd worden. Zo zijn kenmerken van hoogbegaafdheid niet bij elke meer- en hoogbegaafde leerling (continu) zichtbaar en het herkennen hiervan is ook afhankelijk van degene die observeert. Desondanks houden we als richtlijn de volgende criteria aan, waaraan leerlingen moeten voldoen om voor Levelwerk in aanmerking te komen: Indien er een IQ-test is afgenomen:

- IQ >130 (hoogbegaafd)
- IQ 115-130 (meerbegaafd)

Indien er geen IQ-test is afgenomen:

- Leerling komt positief uit de jaarlijkse SiDi 3-signalering.

Wanneer er geen IQ-test is afgenomen én wanneer de leerling niet uit de SiDi 3-signaleringsfase komt, moet hij voldoen aan de volgende kenmerken:

- Leerling valt op door zijn creatieve denkvermogen
- Leerling is gemotiveerd en kan zelfstandig werken
- Leerling beschikt over minstens drie andere kenmerken van hoogbegaafdheid
- *Leerling heeft minimaal drie keer een I-score behaald in het leerlingvolgsysteem van Cito op de vakgebieden Rekenen en Begrijpend Lezen.
- *Leerling heeft een didactische voorsprong van minimaal 6 DLE op de vakgebieden Rekenen en Begrijpend Lezen.

*Deze criteria zijn niet van toepassing op kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong. NB Uitzonderingen of twijfelgevallen worden uiteraard altijd besproken met de intern begeleider en/of specialist hoogbegaafdheid. De IB-er neemt de uiteindelijke beslissing.

• **Talent op één vakgebied**

Leerlingen die op één vakgebied behoefte hebben aan uitdaging behoren ook tot onze doelgroep. Deze kinderen worden gesignaleerd op basis van hoge scores op Cito- en methodegebonden toetsen. Om in aanmerking te komen voor compacten en verrijking moeten deze leerlingen op het betreffende vakgebied drie keer een I-score in het leerlingvolgsysteem van Cito hebben behaald. Ook hier geldt dat uitzonderingen of twijfelgevallen altijd worden besproken met de intern begeleider en/of specialist hoogbegaafdheid, en dat de IB-er de uiteindelijke beslissing neemt.

• **Onderwijsaanpassingen op De Rank**

Wanneer een leerling voldoet aan de afgesproken criteria compacten we het basisaanbod en wordt verrijking aangeboden m.b.v. de methode Levelwerk. Deze methode bevat verrijkingswerk op het gebied van rekenen, taal en allerlei (wereldoriëntatie en spellen). Naast de Levelwerkmaterialen en -opdrachten maken we ook gebruik van materialen die bij onze standaardmethodes horen, zoals het pluswerkboek Wereld in Getallen en het pluswerkboek Taal op Maat. Deze pluswerkboeken worden soms ook aangeboden aan leerlingen uit het reguliere, verdiepte arrangement.

• **Communicatie met ouders**

Op De Rank wordt met de ouders van leerlingen die een gecompact en verrijkt aanbod (Levelwerk) krijgen als volgt gecommuniceerd:

- Bij de allereerste aanbieding van Levelwerk worden ouders op de hoogte gebracht, dit gesprek kan samenvallen met een regulier 10-minutengesprek.
- Drie keer per jaar ontvangen ouders bij het rapport van hun kind een Levelwerkbijlage waarop product en proces van het Levelwerk zijn beoordeeld. Tijdens de rapportgesprekken wordt deze bijlage toegelicht.
- Ouders kunnen het Levelwerk van hun kind inzien bij de rapportgesprekken maar zijn ook welkom om na schooltijd samen met hun kind het werk te bekijken.
- Wanneer leerkracht en intern begeleider besluiten dat het niet verstandig is een leerling nog langer een gecompact en verrijkt aanbod aan te bieden worden de ouders hierover in een persoonlijk gesprek geïnformeerd.

• **Bovenschoolse plusgroep**

Op 30 november 2016 is in Oostvoorne de regionale plusgroep van VCO De Kring officieel geopend. Deze plusgroep is opgezet voor hoogbegaafde leerlingen van de elf basisscholen die bij VCO de Kring behoren. Elke woensdagochtend bezoeken deze leerlingen de plusgroep i.p.v. hun eigen groep op hun eigen school. Leerlingen moeten aan diverse criteria voldoen én een duidelijke hulpvraag hebben om toegelaten te worden tot de plusgroep. Wanneer wij op De Rank signaleren dat een leerling in aanmerking zou kunnen komen voor de plusgroep wordt dit eerst door de leerkracht en IB-er met de ouders besproken. Wanneer deze akkoord gaan met een voorlopige aanmelding volgt een screeningsprocedure waarvan een IQ-test deel uitmaakt.

• **Inzage beleidsplan**

Wanneer u na het lezen van deze samenvatting meer wilt weten over het beleid Meer- en hoogbegaafdheid op De Rank, dan kunt u het volledige beleidsplan natuurlijk inzien. Dit is aan te vragen bij de directie van de school (directie@derank.vcodekring.nl).